

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 178g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47 alineatele
(1) și (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată

(excluderea unui asociat dintr-o societate)

CHIȘINĂU

9 martie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 4 noiembrie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 9 martie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvântului „fraude” din articolul 47 alineatul (1) și a textului „dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel” din articolul 47 alineatul (3) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, ridicată de dl avocat Alexandru Bot în interesele dlui Sergiu-Vincentiu Machidon, în dosarul nr. 2a-1373/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători format din dnii Ion Țurcan, Iurie Cotruță și Vitalie Cotorobai de la Curtea de Apel Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 26 mai 2020, dna Maria Scoferța a formulat o cerere de chemare în judecată de excludere a asociatului Sergiu-Vincentiu Machidon din SRL „East European Advisers Group”. În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că dl Sergiu-Vincentiu Machidon, fiind asociat cu 50% din capitalul social și fiind administrator al SRL „East European Advisers Group”, a comis fraude în dauna societății.

4. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie 2021, dl Sergiu-Vincentiu Machidon a fost exclus din rândul asociaților SRL „East European Advisers Group”.

5. La 19 noiembrie 2021, dl avocat Alexandru Bot a formulat un apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021.

6. La 1 noiembrie 2022, dl avocat Alexandru Bot a ridicat, în interesele dlui Sergiu-Vincentiu Machidon, excepția de neconstituționalitate a textelor „fraude” și „dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel” din articolul 47 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

7. Prin încheierea din aceeași dată, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

[...]”.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată sunt următoarele:

Articolul 47

Excluderea asociatului

„(1) Adunarea generală a asociaților, administratorul, unul sau mai mulți asociați pot cere excluderea din societate a asociatului care nu a vărsat aportul subscris, după expirarea unui termen suplimentar de o lună, care i-a fost stabilit prin notificare, pentru vărsarea aportului precum și a asociatului care, în calitate de administrator al societății, comite **fraude** în detrimentul societății, folosește semnătura societății sau patrimoniul acesteia în favoarea sa sau a terților.

(2) Asociatul se exclude din societate prin hotărâre judecătorească.

(3) Asociatul exclus din societate nu are dreptul la o parte proporțională din patrimoniul societății, dar are dreptul numai la o sumă de bani ce reprezintă valoarea contabilă a părții sociale la data excluderii, **dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel**. Valoarea părții sociale a asociatului exclus din societate se restituie acestuia în decurs de 6 luni de la data excluderii, dar numai după ce a reparat prejudiciul cauzat societății. Obligația de reparare a prejudiciului subzistă în partea neacoperită prin aportul vărsat.

(4) Asociatul exclus din societate răspunde pentru pierderi și are dreptul la profit net până la data excluderii sale. Plata profitului net se face în termen de 30 de zile de la data adoptării hotărârii privind distribuirea acestuia sau de la data-limită de adoptare a unei astfel de hotărâri.

(5) Asociatul exclus din societate poartă răspundere față de terți pentru operațiunile făcute de societate până la data rămânerii definitive a hotărârii de excludere. Dacă, în momentul excluderii lui din societate, există operațiuni în curs de executare, asociatul este obligat să suporte consecințele executării lor și, prin derogare de la prevederile alin.(3), nu va putea pretinde valoarea părții sociale ce i se cuvine decât după terminarea acelor operațiuni.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției susține că textele contestate au o aplicabilitate largă și ar fi neclare. Astfel, un asociat poate fi exclus dintr-o societate din cauza unei preținse fraude, indiferent de valoarea acesteia, fără acordarea unei despăgubiri echivalente cu

valoarea socială de care a fost privat. Autorul sesizării menționează că, în cauza în care a fost ridicată excepția, instanța de fond a dispus excluderea unui asociat, fără a-i solicita justificarea sau restituirea sumei despre care se pretinde că a fost sustrasă. Mai mult, asociatului exclus nu i s-a acordat o sumă de bani echivalentă cu valoarea cotei de care a fost privat, iar cota pe care o deține a fost redistribuită în favoarea societății din care făcea parte. Autorul consideră că normele contestate i-ar permite instanței să depozedeze un asociat de cota sa dintr-o societate fără a-i oferi despăgubiri.

11. De asemenea, autorul menționează că excluderea unui asociat are consecințe disproportionale, deoarece, indiferent de valoarea fraudei comise, un asociat este deposedat de întreaga sa cotă parte. Prin urmare, efectul punitiv al normei contestate depășește sancțiunea prevăzută de articolul 106 din Codul penal.

12. Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 23 alin. (2) și 46 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind societățile cu răspundere limitată, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele „fraude” și „dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel” din articolul 47 alineatele (1) și (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată. Așa cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței, pe baza unei hotărâri judecătorești a fost exclus un asociat din societatea în care deținea o parte socială. Prin urmare, Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Curtea constată că textele contestate nu au mai constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

17. Autorul sesizării a afirmat incidența articolelor 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] și 46 [*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*] din Constituție.

18. Cu referire la incidența articolului 23 din Constituție, Curtea reiterează că acesta nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale (a se vedea DCC nr. 90 din 15 iunie 2021, § 23).

19. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării susține că termenul „fraudă” din articolul 47 alin. (1) al Legii nr. 135/2007 are o „reglementare prea largă și neclară încât orice pierdere, cheltuială, indiferent de valoarea ei, care se pretinde că nu poate fi justificată de administratorul-asociat, poate constitui temei de excludere a acestuia din rândul asociaților”. Analiza sistemică a articolului 47 din Legea nr. 135/2007 impune concluzia că administratorul-asociat poate fi exclus din SRL dacă se demonstrează că a cauzat prejudicii societății prin următoarele fapte: (i) a comis fraude în detrimentul societății; (ii) a folosit semnătura societății în favoarea sa sau a terților; (iii) a folosit patrimoniul societății în favoarea sa

sau a terților. Cu privire la critica de neconstituționalitate a termenului „fraudă” din articolul 47 alin. (1) din Legea nr. 135/2007, Curtea constată că această prevedere stabilește un criteriu de care trebuie să se țină cont la calificarea acțiunilor prejudiciabile pe care le-ar comite administratorul persoanei juridice în exercitarea funcției. Sub acest aspect, Curtea reiterează că multe legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare țin de competența instanței de judecată. Necesitatea de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele în schimbare va exista întotdeauna. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (HCC nr. 25 din 12 august 2021, § 85; DCC nr. 189 din 21 decembrie 2021, § 34). Mai mult, prin Hotărârea nr. 1 din 4 octombrie 2010 cu privire la unele chestiuni ce apar la soluționarea litigiilor dintre acționar și societatea pe acțiuni, dintre asociat și societatea cu răspundere limitată, Curtea Supremă de Justiție a recomandat criteriile prin care instanțele vor aprecia și interpreta noțiunea de fraudă [pct. 41].

20. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării susține că și textul „dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel” din alineatul (3) al articolului 47 din Legea nr. 135/2007 are o reglementare prea largă și neclară, precum și că asociatul este exclus din societate fără acordarea unei despăgubiri echivalente valorii părții sociale de care a fost privat. Curtea reține că dispoziția alineatului (3) al articolului 47 din Legea contestată prevede contrariul. Astfel, norma stabilește că „[v]aloarea părții sociale a asociatului exclus din societate se restituie acestuia în decurs de 6 luni de la data excluderii [...]”, adică de la data înregistrării hotărârii de excludere în Registrul de stat al persoanelor juridice.

21. Mai mult, legislatorul a prevăzut că asociatul exclus nu poate pretinde la o parte din bunurile societății cu răspundere limitată din care a fost exclus, dar „[...] are dreptul numai la o sumă de bani ce reprezintă valoarea contabilă a părții sociale la data excluderii, dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel”. În cazul în care asociatul exclus nu este de acord cu suma de bani acordată de societate pentru partea sa socială, inclusiv când consideră că valoarea contabilă a părții sociale a fost calculată incorect, el are dreptul să solicite instanței de judecată competente să stabilească o sumă de bani echitabilă, corespunzătoare valorii de piață a părții sale sociale, luând în considerație și prevederile alineatelor (4) și (5) din același articol. Textul contestat reprezintă, de fapt, o garanție, pe de o parte, pentru asociatul exclus împotriva eventualului arbitrariu al societății în calcularea valorii reale a părții sociale ce-i revine, iar, pe de altă parte, pentru societatea comercială. Așadar, problema ridicată în acest capăt de sesizare ține de interpretarea și aplicarea legii. Problemele de interpretare și aplicare țin de competența instanțelor de drept comun, nu de competența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 135 din 27 septembrie 2022, § 37).

22. Astfel, așa cum prevederile contestate permit restituirea valorii părții sociale a asociatului exclus din societatea cu răspundere limitată, Curtea reține că articolul 46 din Constituție nu este afectat.

23. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvântului „fraude” din articolul 47 alineatul (1) și a textului „dacă hotărârea judecătorească nu prevede altfel” din articolul 47 alineatul (3) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, ridicată de dl avocat Alexandru Bot în interesele dlui Sergiu-Vincentiu Machidon, în dosarul nr. 2a-1373/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 9 martie 2023
DCC nr. 25
Dosarul nr. 178g/2022*